

Diversitat Biocultural

Codi: 43058
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313784 Estudis Interdisciplinaris en Sostenibilitat Ambiental, Econòmica i Social	OT	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Victoria Reyes Garcia

Correu electrònic: victoria.reyes@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Altres indicacions sobre les llengües

El català no es farà servir, en general, com a llengua vehicular, però s'atendran preguntes fetes en aquest idioma.

Equip docent

Sandrine Laure Gallois

Esteve Corbera Elizalde

Prerequisits

Cal que l'estudiant estigui interessat/-da en els vincles entre les cultures i la biodiversitat a nivell local i mundial. És convenient que tingui coneixements bàsics sobre la ciència de la conservació (per exemple, nocions sobre gestió de recursos naturals o d'àrees naturals protegides), ja que el curs examinarà de manera crítica els enfocaments convencionals de conservació. Durant el curs s'abordaran conceptes de Geografia, Antropologia, Economia Ecològica i Ecologia Política, i d'investigació en ciències socials i ambientals més en general i, per tant, comptar amb antecedents sobre aquests camps seria també positiu, encara que no és estrictament necessari.

Es requereix un bon domini d'anglès llegit i coneixements d'espanyol oral, així com habilitats de treball en equip.

Objectius

La pèrdua de la diversitat biològica i cultural són dos fenòmens ben coneguts. D'acord amb la majoria de les projeccions, en els propers trenta anys, el 20 per cent de les espècies existents en el món pot deixar d'existir. Menys coneguda, tot i que atraient cada vegada més l'atenció, és la pèrdua de les cultures del món. Diversos autors han assenyalat que la coincidència entre la diversitat biològica i cultural no és a fruit de l'atzar, i que l'erosió de la diversitat biològica i de la diversitat cultural estan estretament vinculades.

En aquest curs, estudiem la diversitat biocultural, què és, per què és important i quins factors poden provocar la seva erosió i manteniment. La majoria de les classes magistrals presentaran casos d'investigació permanent. En general, els estudis de casos han estat seleccionats per il·lustrar la superposició entre la diversitat biològica i cultural, com la pèrdua de la diversitat cultural pot afectar la biodiversitat i les respostes

locals per mantenir la diversitat biocultural. A nivell metodològic, l'objectiu del curs és familiaritzar l'estudiant amb la literatura relacionada amb la diversitat biocultural i les eines de cerca (és a dir, Web of Science, Scopus) i aprendre a construir una base de dades de referència (en Access).

Competències

- Analitzar el funcionament del planeta a escala global per comprendre i interpretar els canvis ambientals a escala global i local.
- Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar projectes de recerca en ciències ambientals.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Treballar en un context internacional i multidisciplinari.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar projectes de recerca en ciències ambientals.
2. Descriure els conceptes relacionats amb la idea de «diversitat biocultural».
3. Expressar idees i opinions en relació amb un tema complex (relacions de grups humans i protecció de la biodiversitat).
4. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
5. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
6. Treballar amb diferents estudis de cas sobre el concepte de diversitat biocultural.
7. Treballar en un context internacional i multidisciplinari.

Continguts

Moltes de les classes presentaran casos d'investigació empírica en curs. En general, els estudis de casos seleccionats il·lustren la superposició entre la diversitat biològica i cultural, ja que la pèrdua de cultures -que sovint impliquen l'eliminació dels pobles indígenes i empobriments de les seves terres, la supressió de les seves societats i la pèrdua del coneixement mediambiental tradicional- poden afectar tant la biodiversitat i mitjans de subsistència. A partir d'aquí, les respostes locals, sovint derivades de conflictes ambientals que es produeixen a tot el món, ajuden a defensar i de vegades a restaurar la seva diversitat biocultural.

Els continguts de cada part es desenvoluparan d'acord amb el calendari presentat a la secció "Bibliografia" i inclouran els següents temes:

Introducció al mòdul.

La superposició entre diversitat biològica i cultural.
Coneixement indígena i local: estatus i tendències.
Contribucions dels pobles indígenes i de les comunitats locals a la conservació.
Els pobles indígenes com a administradors de la natura.

Les aportacions del coneixement local a la investigació climàtica.
 La domesticació d'organismes, paisatges i construcció de nínxols (socio)
 Comprensió de les interaccions natura-home a través de les lents de l'ec
 Sinergies i tensions entre sistemes de coneixement occidentals i indígen
 Vulnerabilitat i adaptació.
 El poder del coneixement ambiental.
 La conservació com a cost.
 Descolonitzar la conservació.

Metodologia

El mòdul consta de 12 sessions de 3 hores cadascuna. Les sessions es divideixen en dues parts. Durant la primera part (1,5h), els estudiants assisteixen a una conferència i debaten sobre les lectures associades (vegeu el programa). S'espera que els estudiants hagin llegit els 2 articles associats a cada classe abans de la classe. Algunes de les classes seran més participatives, incloses la lectura i debats en vídeo. Durant la segona part (1,5h), els estudiants aprendran sobre els diferents mètodes utilitzats en estudis de conservació i diversitat biocultural. També aprendran a escriure un assaig en preparació de l'assaig final que han de presentar.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessió teòrica i discussió de literatura	18	0,72	2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Revisió sistemàtica de literatura	18	0,72	1, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Cerca i lectura d'articles científics	80	3,2	1, 6, 7
Elaboració del treball escrit i presentació oral	34	1,36	1, 3, 4, 5, 7

Avaluació

Els estudiants seran avaluats segons ...

- Participació activa a classe (15%), mostrant la comprensió del tema i les lectures, així com les discussions realitzades a classe. L'assistència és obligatòria. Si un alumne es perd una classe, haurà d'escriure un assaig crític de 500 paraules sobre cadascuna de les lectures de la classe perduda.
- Assaig 1 de formació / aprenentatge (15%).
- Assaig principal sobre un tema a escollir pel participant (30%).
- 15 minuts de presentació oral de l'assaig principal durant l'últim dia del curs (30%).
- Exercici de joc de rol (10%).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaigs	35%	0	0	1, 3, 5, 6
Participació a classe	15%	0	0	1, 2, 3, 4, 7
Presentacions orals del assaig final	35%	0	0	3, 6
Treball a la part de revisió sistemàtica de literatura	15%	0	0	1, 6, 7

Bibliografia

Adger, W.N. (2006) Vulnerability. *Global Environmental Change*, 16 (3): 268-281.

Balée, W. 2006. The Research Program of Historical Ecology. *Annual Review of Anthropology* 35:75-98. doi: 10.1146/annurev.anthro.35.081705.123231.

Bocarejo, D., Ojeda, D. (2016) Violence and conservation: Beyond unintended consequences and unfortunate coincidences. *Geoforum*, 69: 176-183.

Díaz, S., J. Settele, E. S. Brondizio, H. Ngo, J. Agard, A. Arneeth, P. Balvanera, et al. 2019. Pervasive Human-Driven Decline of Life on Earth Points to the Need for Transformative Change. *Science* 366:eaax3100. DOI:10.1126/science.aax3100.

Ellis, E.C. (2015), Ecology in an anthropogenic biosphere. *Ecological Monographs*, 85: 287-331. <https://doi.org/10.1890/14-2274.1>

Eriksen, S.H., Nightingale, A.J., Eakin, H. (2015) Reframing adaptation: The political nature of climate change adaptation. *Global Environmental Change*, 35: 523-533.

Escobar, A. Whose Knowledge, Whose nature? Biodiversity, Conservation, and the Political Ecology of Social Movements. *Journal of Political Ecology*, 5: 53-82.

Garnett, S.T., Burgess, N.D., Fa, J.E. et al. A spatial overview of the global importance of Indigenous lands for conservation. *Nat Sustain* 1, 369-374 (2018). <https://doi.org/10.1038/s41893-018-0100-6>

Garteizgogeoascoa, M., D. García-del-Amo, V. Reyes-García. Using proverbs to study local perceptions of climate change: A case study in Sierra Nevada (Spain). *Regional Environmental Change*. 20:59. 2020. <https://doi.org/10.1007/s10113-020-01646-1>

Haenn, N. The Power of Environmental Knowledge: Ethnoecology and Environmental Conflicts in Mexican Conservation. *Human Ecology*, 27(3): 477-491.

Levis, C., F. R. C. Costa, F. Bongers, M. Peña-Claros, C. R. Clement, A. B. Junqueira, E. G. Neves, E. K. Tamanaha, et al. 2017. Persistent Effects of Pre-Columbian Plant Domestication on Amazonian Forest Composition. *Science* 355. doi: 10.1126/science.aal0157.

Ludwig, D. 2016. Overlapping Ontologies and Indigenous Knowledge. From Integration to Ontological Self-Determination. *Studies in the History and Philosophy of Science Part A* 59: 36-45. doi:<https://doi.org/10.1016/j.shpsa.2016.06.002>.

Maffi, L. (2005). Linguistic, Cultural, and Biological Diversity. *Annual Review of Anthropology*, 34, 599-618.

Neumann, R.P. (2004) Moral and discursive geographies in the war for biodiversity in Africa. *Political Geography*, 23: 813-837.

Pretty J, Adams B, Berkes F, de Athayde S, Dudley N, Hunn E, Maffi L, Milton K, Rapport D, Robbins P, Sterling E, Stolton S, Tsing A, Vintinnerk E, Pilgrim S. (2009). The Intersections of Biological Diversity and Cultural Diversity: Towards Integration. *Conservat Soc* 7:100-12.

Reyes-García, V., Á. Fernández-Llamazares, Y. Aumeeruddy-Thomas, P. Benyei, r. Bussmann, S. Diamond, D. García-del-Amo, S. Guadilla-Sáez, N. Hanazaki, N. Kosoy, M. Lavidés, A.C. Luz, P. McElwee, V.J. Meresky, T. Newberry, Z. Molnár, I. Ruiz-Mallén, M. Salpeteur, F. Wymdhan, F. Zorondo-Rodriguez, E.S. Brondizio. Recognizing Indigenous peoples' and local communities' rights and agency in the post-2020 Biodiversity Agenda. *Ambio*. (2021) doi: 10.1007/s13280-021-01561-7

Reyes-García, V., García-del-Amo, D., Benyei, P., Fernández-Llamazares, Á., Gravani, K., Junqueira, A., et al. (2019). A collaborative approach to bring insights from local indicators of climate change impacts into global climate change research. *Current Opinion in Environmental Sustainability* 39 : pp. 1-8.
<https://doi.org/10.1016/j.cosust.2019.04.007>. Available at:
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877343518301295>

Savo, V., Lepofsky, D., Benner, J. P., Kohfeld, K. E., Bailey, J., & Lertzman, K. (2016). Observations of climate change among subsistence-oriented communities around the world. *Nature Clim. Change*, 6, 462-473.
Available at: <https://www.nature.com/articles/nclimate2958>

Sletto, B. (2008) The Knowledge that Counts: Institutional Identities, Policy Science, and the Conflict Over Fire Management in the Gran Sabana, Venezuela. *World Development*, 36(10): 1938-1955.

Tengö, M., E. S. Brondizio, T. Elmqvist, P. Malmer, and M. Spierenburg. 2014. Connecting Diverse Knowledge Systems for Enhanced Ecosystem Governance: The Multiple Evidence Base Approach. *AMBIO* 43. Springer Netherlands: 579-591. doi:10.1007/s13280-014-0501-3.

Territories of Life report (<https://report.territoriesoflife.org/>)

Wilson, S. J., & Brondizio, E. S. (2019). The contributions of Indigenous Peoples and local communities to ecological restoration. *Restoration Ecology*, 27(1), 3-8. doi:10.1111/rec.12894. Available at:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/rec.12894>

Zeder, M. A. 2015. Core Questions in Domestication Research. *Proceedings of the National Academy of Sciences* 112:3191 LP - 3198. doi: 10.1073/pnas.1501711112.

Programari

No es requereix cap programari específic